

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Султонзода Рухшона Султан
дар мавзуи: «Комплексҳосилкунии симоб (II) бо
N - атсетилтиомочевина», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои
химия аз рӯи ихтисоси 1.4.2. Химияи ғайриорганикӣ

Мавзуи диссертатсия барои илми химияи ғайриорганикӣ ва химияи координационӣ ҳамоҳанг ва муҳим аст. Мувофиқ ба таснифоти Пирсон симоб (II) ба кислотаҳои нарм дохил мешавад. Аз ин лиҳоз, он ба осонӣ метавонад бо лигандҳои дорои S^{2-} , RS^- (тиолҳо), ки ҳамчун асосҳои нарм дониста мешаванд, ба реаксия дохил шаванд. Атсетилтиомочевина ($CH_3CONHCSNH_2$) лиганди полидентатӣ буда, дар таркиби он якчанд атомҳои донорӣ мавҷуданд, аммо дар аксар маврид он ҳамчун лиганди монодентатӣ тавассути атоми сулфур ба металл координатсия мешавад. Омӯзиши хусусиятҳои комплексҳосилшавии симоб(II) бо N – атсетилтиомочевина ва муайян намудани таркиб, сохтор ва хосиятҳои пайвастҳои ҳосилшуда яке аз масъалаҳои муҳими химияи координатсионии муосир ба шумор меравад. Омӯзиши хусусиятҳои комплексҳосилшавии симоб (II) бо N – атсетилтиомочевина ва муайян намудани таркиб, сохтор ва хосиятҳои пайвастҳои ҳосилшуда яке аз масъалаҳои муҳими химияи координатсионии муосир ба шумор меравад.

Дар натиҷаи таҳқиқотҳои гузаронидашуда коркарди методикаи синтези пайвастҳои нави координатсионии симоб(II) бо N – атсетилтиомочевина ба роҳ монда шуда, таркиб, сохт ва хосиятҳои физикӣ-химиявии пайвастҳо бо истифода аз усулҳои замонавии таҳлил муайян карда шудаанд.

Инчунин раванди комплексҳосилшавии метали таҳқиқшаванда бо лиганди органикии N – атсетилтиомочевина дар ҳароратҳои гуногун омӯхта шуда, муайян карда шудааст, ки дар системаи мазкур чор заррачаи комплексӣ ҳосил шуда барои онҳо собитҳои устуворӣ бо истифода аз барномаи муосири онлайнии KEV муайян карда шудаанд.

Паст гардидани захрнокии симоб зимни координатсия бо лиганди органикӣ зимни омӯзиши хосиятҳои токсикологии пайвасти комплекси Hg(II) бо N – атсетилтиомочевина муайян карда шудааст. Методикаи муайянкунии ионҳои симоб (II) дар маҳлулҳои обӣ бо истифода аз усули фотометрияи маҳлулҳо бо ёрии лиганди органикии N – атсетилтиомочевина коркард карда шудааст.

Дар автореферат якчанд камбудиҳо ба назар мерасид:

1. Дар саҳифаи 16 автореферат реаксияҳои ҳосилшавии пайвастиҳои комплекси симоб (II) бо N – атсетилтиомочевина дар муҳити 2 мол/л HNO_3 оварда шудаанд. Чаро синтез маҳз дар муҳити мазкур гузаронида шуд?

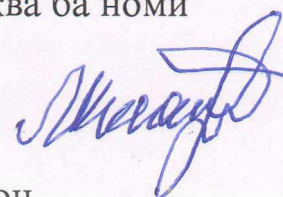
2. Дар саҳифаи 24 автореферат методикаи муайянкунии симоб (II) бо N – атсетилтиомочевина бо истифода аз усули турбидиметрӣ оварда шудааст. Усули графикии муайянкунии концентратсия ба кадом асос интиҳоб карда шуд?

Камбудиҳои дар раванди таҳлили автореферат маълум гардидааст ба аҳамияти амалии таҳқиқот таъсир намерасонанд.

Бинобар ин, рисолаи диссертатсионии Султонзода Р.С. аз ҷиҳати илмӣ ба итмом расида, ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он Султонзода Рухшона Султан барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 1.4.2. – Химияи ғайриорганикӣ сазовор аст.

Муқарризи расмӣ:

Ходими калони илмии шуъбаи илм, инноватсия,
Муносибатҳои байналхалқӣ ва маҷалланигории
Филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи
М.В.Ломоносов дар шаҳри Душанбе
Доктори илмҳои техникӣ

 Б.Мирзозода

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш.Душанбе, кӯчаи Бохтар, 35/1

Телефон: (+992) – 771 77 57 77

E-mail: mirzoev.1952@mail.ru

Имзои д.и.т., ходими калони илмӣ Б.Мирзозода тасдиқ мекунам:
Сардори шӯъбаи сиёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
филиали ДДМ ба номи М.В.Ломоносов дар шаҳри
Душанбе

С.Пирназар

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон

ш.Душанбе, кӯчаи Бохтар, 35/1

Телефон: (+992) – 37-221-99-41

E-mail: info@msu.tj

“17” 10 2026